

Forfatter: Kierkegaard, Søren

Titel: Udrag fra Begrebet Angest

Citation: Kierkegaard, Søren: "Begrebet Angest", i Kierkegaard, Søren: *Begrebet Angest*, udg. af Lars Petersen ; Merete Jørgensen , Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, 1991, s. 87. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-kierkegaard01val-shoot-idm140698092270000/facsimile.pdf> (tilgået 23. april 2024)

Anvendt udgave: Begrebet Angest

stendommen ligger i en blot kvantitativ Bestemmen, hvoraf Syndens kvalitative Spring ikke bryder ud. Denne Tilstand er imidlertid ikke Uskyldighedens Tilstand, men er set fra Aandens Standpunkt netop Syndighedens.

Det er ret mærkeligt, at den christelige Orthodoxie bestandig har lært, at Hedenskabet laae i Synden, medens dog Syndens Bevidsthed først blev sat ved Christendommen. Orthodoxien har imidlertid Ret, naar den vil forklare sig lidt nøiere. Ved kvantiterende Bestemmelser trækker Hedenskabet ligesom Tiden hen, kommer aldrig til Synden i dybeste Forstand, men dette er netop Synden.

At dette gælder om Hedenskabet, er let at eftervise. Med Hedenskabet indenfor Christendommen forholder det sig anderledes. Det christelige Hedenskabs Liv er hverken skyldigt eller ikke skyldigt, det kjender egentlig ingen Forskjel paa det Nærværende, Forbigaaende, Tilkommende, Evige. Dets Liv og dets Historie gaaer fort som Skriften i hine gamle Dage gik hen over Papiret, da man intet Adskillelsetegn brugte, men gnedrede det ene Ord, den ene Sætning i den anden. Æsthetisk betragtet er dette saare comisk; thi medens det er skjönt, at høre en Bæk løbe nynnende gennem Livet, saa er det comisk, at en Sum af fornuftige Skaboinger forvandles til et evindeligt Murmilen uden Mening. Om Philosophen kan bruge dette *plais* som en Kategorie, ved at lade den være Substratet for det Større, ligesom det vegetative Røre, der efterhaanden bliver til fast Jord, først Torv og siden Merc, veed jeg ikke. Fra Aandens Standpunkt set er en saadan Existent's Synd, og det er det Mindste man kan gjøre for den, at man ved at udsige det, fordrer Aanden af den.

Hvad her er sagt gælder nu ikke om Hedenskabet. En saadan Existent's kan kun findes indenfor Christendommen. Dette har sin Grund i, at jo høiere Aanden er sat, desto dybere viser Udelukkelsen sig, og jo høiere det er, der er tabt, desto elendigere ere *οἱ ἀπηλθγκοτες* (Eph. IV, 19) i deres Tilfredshed. Vil man sammenligne denne Aandløshedens Lyksalighed med Trælles Tilstand i Hedenskabet, saa er der dog Mening i Trællestaden; thi den er slet Intet i sig selv. Aandløshedens Fortabelse derimod er det Forfærdeligste af Alt; thi dette er netop Ulykken, at Aandløsheden har et Forhold til Aand, som Intet er. Aandløsheden kan derfor til en vis Grad eie Aandens hele Gehalt, men vel at mærke ikke som Aand, men som Spøgette, Gahmathias, Phrase o.s.v. Den kan eie Sandheden, men vel at